A°. 1836. No. 104.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 30 Augustus.

ZWITSERLAND.

Uit de Jura, den 25 Augustus. Tot dus verre hadden Bazelstad en Bazellandschap (het laatste heeft zich, gelijk bekend, in den laatsten tijd met geweld van het eerste afgescheiden) nog nooit in staatkundige aangelegenheden met elkanderen overeengestemd. Dit is nu echter voor de eerste maal in de vorige week geschied, daar beide halfstanden zich voor het besluit van den landdag opzigtelijk de vreemde vlugtelingen verklaard hebben. Ook in andere kantons, waar men zeker dacht, dat gemeld besluit zou verworpen worden, gelijk b. v. in Lucern en in Aargau, is hetzelve met groote meerderheid aangenomen, hoezeer zich mannen, die anders veel invloed hebben, daartegen verklaarden. Men kan derhalve als zeker aannemen, dat de voorloopig door den landdag genomen maatregel de toestemming van de meerderheid der standen zal verwerven. De besluiten, in heden plaats vindende volksvergaderingen te Zurich en Reiden te nemen, kunnen derhalve van geen invloed op het lot van het bedoelde besluit bij den landdag meer uitoefenen. Over het algemeen gelooft men, dat deze volksvergaderingen weinig gevolg zullen hebben.

De Fransche gezant heeft het dagblad de *Nouvelliste Vaudois* aangeklaagd, wegens een beleedigend artikel tegen den Koning der Franschen. Deze vorst wordt daarbij voor eenen overlooper en voor eenen meineediger uitgescholden. Men is nieuwsgierig naar den afloop dezer zaak, te meer omdat men meent, dat deze stap slechts de voorbode van andere van nog ernstigeren aard zal wezen.

Zoo als te vermoeden was, zijn de geruchten, onlangs door sommige Fransche dagbladen verspreid, alsof de gearresteerde *Conseil* een spion van de Fransche regering zoude zijn, geheel en al ongegrond.

Zurich 22 Augustus. De volksvergadering, welke door de liberale partij onder de regenten van het kanton gisteren bijeengeroepen was, om eensdeels tegen de radicale Flawijlsche vergadering een gewigt in de schaal te leggen; andersdeels om verdere concessien tegen te werken, heeft hare bestemming vervuld. Er waren, ondanks dat het 's morgens ongunstig weder was, zoo vele menschen bijeenkomen, dat een berigt in de nieuwe Zurichsche courant ze op 20,000 man begrooten kan, hetwelk echter te veel is, wanneer men niet het getal der aanwezige vrouwen en andere werkelooze en verwijderde toeschouwers, maar enkel de eigenlijke deelnemers mederekent. Dezen waren meest in scharen, ieder met een vaandel, aangerukt. Op eene plaats was eene soort van tooneel opgerigt, en hier bevonden zich onder de schaduw der voor eeuwen veroverde Bourgondische vaandels het committé, hetwelk de vergadering bestuurde, en de redenaars. Salvo's uit het geschut kondigden 's morgens de vergadering aan; muzijk en mannengezang gingen de redevoeringen vooraf. Deze waren eensdeels tegen de aanmatiging der vlugtelingen gerigt, andersdeels tegen het inbrengen van eenige verdere eischen tegen Zwitserland. Een redenaar erkende ook, dat Zwitserland in de zaak der vlugtelingen vroeger gedwaald had, daar men nalatig was geweest in het straffen der schuldigen. Slechts eene omstandigheid stoorde den welberekenden loop der zaak; *Henne* uit St. Gallen stond op, om de noodzakelijkheid van eene bondsherziening en bondseenheid te betoogen en een verzoekschrift in dezen geest te bewerken; doch de leden van het committé verzochten hem, hiervan af te zien, vermits de mogelijke gevolgen von zoodanigen voorslag niet besproken en overwogen waren geworden. *Henne* verklaarde daarop, dat hij niet voornemens was om de eendragt te storen, en trad terug. Vervolgens werd het adres aan den landdag, zoo als hetzelve door het committé voorgedragen was, goedgekeurd. Er was onder het volk, dat tegen het adres niets inbragt, eene groote laauwheid te bespeuren. Grootendeels is zulks daaraan toe te schrijven, dat zulke vergaderingen alleen in tijden van grooten nood in waarheid snijdende zwaarden zijn, terwijl hier alles in vrede en vrolijkheid afliep, doordien van zoodanigen nood tot dus verre geene rede kan zijn.

— Men heeft hier het berigt ontvangen, dat in het Tijrolsche marktvlek Mals de cholera is uitgebroken.

— De verkoop van de wonderdadige medaille met het beeld der stralende *Maria* maakt zulken opgang, dat te Bundten eene eigene romanische vertaling van het boekje, bij de medaille behoorende, verschenen is.

AKEN den 24sten Augustus.

Bij de groote harddraverij, welke gisteren hier plaats had, is in de eerste ren de prijs van 100 Frederics d'or gewonnen door het driejarig paard van den kolonel *Hotton*. Het paard van den Heer *van Heeckeren van Enghuizen*, dat te Dusseldorp den eersten prijs won, was hier het derde in rang. Bij de tweede ren won echter weder een ander paard van den heer *van Heeckeren*, *Young Amphyon* genaamd, den prijs van 100 Frederics d'or.

PARIJS, den 26 Augustus.

Het ministerieele avondblad behelst het volgende: « Heden om drie uur hebben de heeren *Thiers*, *Maison*, *Duperré*, *Passy*, *Sauzet* en *Pelet* hunne ambten in handen des Konings nedergelegd."

Het *Journal des Débats* zegt: « Wel onderrigte personen verzekeren, dat het eenigste ontslag, waaromtrent geen twijfel bestaan kan, dat van den raadspresident, den heer *Thiers*. Doch het is tevens duidelijk, dat uit dat ontslag noodzakelijk de ontbinding van het kabinet volgt."

De *Moniteur* eindelijk meldt: « De heer raadspresident, minister van buitenlandsche zaken, heeft heden zijn ambt in handen des Konings nedergelegd."

— Andere dagbladen behelzen het volgende:

« De *Moniteur* heeft, door dezen morgen alleen de aftreding van den heer *Thiers* te melden, terwijl het ministeriele avondblad gisteren de aftreding van alle ministers, behalve den heer *d'Argout*, die afwezig is, en den heer *Montalivet*, die in alle gevallen ter orders van den Koning blijft, aankondigde, allerlei gissingen doen geboren worden, en bewijst althans, dat het kabinet zich niet alleen ontbindt; maar ook, dat deszelfs leden verre zijn van het met elkanderen eens te wezen.

« Doch het schijnt zeker, dat allen zullen aftreden; de heer *Thiers* omdat hij beseft, dat hij geheel en al afgesleten is. Aangaande zijne ambtgenooten, die in den *Moniteur* geene gemeene zaak met hem willen maken, zij willen wel aanblijven, als men een hoofd uit die voor hen zijn aanstelt; maar niet, zoo men naar de doctrinairen teruggaat.

« De teruggang naar de doctrinairen is nogtans het waarschijnlijkste. De zaken van Spanje hebben de vrees, welke men op zekere plaatsen voor de liberale leerstellingen heeft, vermeerderd, en de vrienden van den heer *Guizot* hebben reeds twee koerriers naar hem afgezonden.

« Zij die nog hopen, dat uit de tegenwoordige staatsverwikkelingen een liberaal ministerie zal voortkomen, zijn van hunnen kant ook in de weer, maar hebben weinig kans. Mogelijk acht men het, dat voor het nemen van een besluit, de kamers bijeengeroepen worden. Men zegt zelfs, dat te dien einde reeds eenige maatregelen genomen zijn.

« De heer *Montalivet* heeft degenen, die hem begroetten als belast met de zamenstelling van een ministerie, geantwoord: « Ik ben aangebleven om den Koning de brieven over te brengen. Als er een voor mij is, zal ik zien."

« Een ander minister, van degenen die het *Journal de Paris* met den heer *Thiers* wilde laten aftreden, zeide: « Daar de raad geen voorzitter meer heeft, is er ook geen raad meer; maar wij hebben daarom de aftreding van den heer *Thiers* niet te volgen en de oorzaken daarvan niet te verantwoorden."

« De vrienden van den heer *Thiers* zeggen omtrent zijne aftreding, dat hij de revolutionnaire regering van Madrid wilde staande houden; doch dat zijne ambtgenooten de noodzakelijkheid daarvan niet met hem inzagen. Doch dit zal de eenigste reden wel niet zijn.

De *Constitutionnel* zegt: Sedert eenige dagen was reeds het luide gerucht van de ontbinding van het kabinet in omloop. De heer *Thiers* en zijne ambtgenooten verlangden eene krachtdadige medewerking *tegen don Carlos*. De heer *Thiers* had zelfs reeds eenmaal met vijf zijner ambtgenooten van het nederleggen van hun ambt gesproken. Dan de bedoelde medewerking werd afgeslagen toen de tijding aankwam dat de constitutie van 1812 te Madrid was uitgeroepen. Het hoofd van het kabinet liet daarop in het ministeriele blad verklaren, dat Frankrijk in Spanje nimmer tegen eenige liberale partij zou optreden; terwijl de raadspresident voorts te meer het vertrek der hulptroepen bespoedigde. Volgens hem had de Fransche regering, wegens de betoonde [illegible] in de zaak van haren bondgenoot, al de onheilen, welke het [illegible] land bedreigden, te verantwoorden, en moest er een [illegible] worden:

« Middelerwijl werd de dagorde van den [illegible] ontvangen

Waarbij hij te kennen geeft, door het Fransche gouvernement gezonden te zijn, en een aantal hulptroepen te verwachten, en door de Koningin-Regentes tevens tot bevelhebber der Spaansche troepen in het gewest, waarin hij zich bevindt, benoemd te zijn. Zijne, door edelen ijver aangedreven krijgslieden verjoegen de Carlisten. Dan, in plaats van daarvoor eene belooning te ontvangen, verscheen er eene verklaring in de ministeriele bladen, dat de generaal zich in zijne aanspraak aan de troepen niet goed uitgedrukt had; dat hij niet door Frankrijk gezonden was, maar dat men hem had toegestaan om in dienst van de Spaansche Koningin te treden. — Hoe heeft dit kunnen gebeuren? Zie hier het geval. Dingsdag werd door den heer *Thiers* en zijne ambtgenooten die voor de medewerking zijn, de zaak van den generaal verdedigd, de ontkenning, waardoor de armee zou ontmoedigd worden, werd door den raadspresident hoogelijk afgekeurd, en hij zeide *te zullen bedanken als ze in den* Moniteur *verscheen. Overigens zou hij één dag naar buiten gaan, om de tegenstanders der medewerking tijd tot nadenken te geven.* De heer *Thiers* vond bij zijne terugkomst de ontkenning in den *Moniteur*; zij was er buiten zijn medeweten en zijns ondanks in geplaatst geworden.

Er werd raad van ministers te Neuilly beschreven en gehouden. Wel verre van de zaak met den generaal *Lebeau* goed te maken, schijnt er order gegeven te zijn, om het militaire kamp te Pau uit een te laten gaan. Dit heeft te weeg gebragt, dat de ministers hunne posten hebben nedergelegd.

— Velen denken, dat de heer *Guizot* aan het hoofd van het nieuwe ministerie zal komen.

— De nadere berigten uit St. Ildefonse en Madrid toonen aan, dat de Koningin-Regentes in haar paleis te Ildefonse zoo lang door het krijgsvolk is gevangen gehouden tot dat zij, naar deszelfs meening, genoegzaam voldaan had aan den gedanen eisch tot invoering der constitutie van 1812. Een serjant, *Garcia* genaamd, bevond zich aan het hoofd der opstandelingen en een muzikant was redenaar bij de deputatie, welke bij de Koningin kwam om hunne eischen bekend te maken. Toen men eenmaal in het paleis was, werden er van den kant der opstandelingen overal posten uitgezet tot aan de alkoof, waarin de jonge Koningin *Isabella* zich bevond toe, en bij iedere aflossing van schildwachten werd de tijding ontvangen, dat de kleine Koningin nog in 't bed was. Het vertrek der Koninginnen naar Madrid was het gevolg van onderhandelingen en nadat aan de onderhandelaars van de opstandelingen de dekreten van de Koningin-Regentes waren voorgelezen, waarbij het nieuwe ministerie werd benoemd. Zij zijn dan ook den 17den aldaar aangekomen onder geleide van een bataljon gewapende manschappen, bestaande uit de garde van Ildefonse en een gedeelte nationale garde. Den generaal *Vigo*, gewezen minister van oorlog, die zich te St Ildefonse bij de Koningin-Regentes bevond, hebben de opstandelingen mede gevangen gehouden. Toen de tijding van het gebeurde te Madrid aankwam, hebben de ministers getracht de orde te handhaven, en de generaal *Quesada* is hun daartoe behulpzaam geweest. Deze is zelfs persoonlijk met krijgsvolk door de straten getrokken; maar de gisting nam meer en meer toe, en er kwam gedurig meer volk, ook gewapend, op de been. Er had een gevecht plaats, waarbij eenigen van ontbondene nationale garde gekwetst werden. Dit bragt de volkshoopen in de hevigste beweging. Middelerwijl schijnt ook een deel der troepen omgekocht te zijn; de generaal *Quesada* moest al thans het veld ruimen. Hij nam de vlugt bij een ingezeten van Madrid; doch zich daar niet veilig genoeg achtende, verliet hij de stad. Hij werd ongelukkiger wijze in een dorp, anderhalf uur van daar gelegen, herkend en gevangen genomen. Toen de tijding daarvan te Madrid kwam, stoof eene groote menigte van het volk en de nationale garde naar die plaats. *Quesada* werd er wreedaardig vermoord en aan stukken gesneden, zijne ledematen mede naar Madrid genomen en daar zegepralend vertoond.

's GRAVENHAGE, den 28sten Augustus.

Heden avond wordt Z. M. de Koning van het Loo alhier verwacht. Men verzekert, dat Hoogstdezelve van hier naar Tilburg zal vertrekken, om in het kamp van Reijen de thans aldaar vereenigde troepen in oogenschouw te nemen en vervolgens naar het Loo terug te keeren.

— Gisteren werd het navolgend bulletin uitgegeven: « H. K. H. mevrouw, de prinses *Frederik* der Nederlanden bevindt zich bij voortduring wel, gelijk ook de jonggeboren Prins."

Het bulletin van heden luidt aldus: « H. K. H. Mevrouw de prinses *Frederik* bevindt zich heden morgen bijzonder wel. De jonggeboren Prins is welvarende.»

— Volgens loopende geruchten zal de H. doop ditmaal zonder uiterlijke plegtigheid en eenvoudig in het hôtel van Z. K. H. prins *Frederik* aan den jonggeborene worden toebediend.

— Door Z. M. is het navolgend besluit genomen.

WIJ WILLEM, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot Hertog van Luxemberg, enz., enz., enz.

Hebben goedgevonden en verstaan, onzen Minister van Staat, belast met de generale directie voor de zake der hervormde kerk, enz., als mede den Directeur-generaal voor de zaken van de Roomsch-Katholijke eeredienst te magtigen, om, respectivelijk, de vereischte aanschrijvingen en uitnoodigingen te doen afgaan, ten einde de gebeden, welke tot dus verre in de verschillende kerkelijke gemeenten hebben plaats gehad voor de gelukkige verlossing van onze beminde dochter, de Prinses *Frederik* der Nederlanden, thans, nu die gebeden zijn verhoord, en de verlossing op de meest gewenschte wijze gevolg heeft genomen, — vervangen worden door eene plegtige dankzegging aan den Allerhoogsten, verzeld van de bede voor het spoedig en volkomen herstel van H. K. H. en het welzijn van haren jonggeboren zoon; — verlangende wij, dat dit een en ander, alsmede het *Te Deum*, deswege in de Roomsch Katholijke kerken te zingen, plaats vinde op den eersten Zondag na het ontvangen der daartoe betrekkelijke aanschrijving.

— Men verneemt, dat de Evangelisch-Luthersche kerk in ons vaderland 49 gemeenten telt. In 1835 zijn er 1469 zielen, tot dit kerkgenootschap behoorde, gedekt geworden; 663 personen waren, in 1835 tot hunne belijdenis aangenomen; wijders zijn 102 personen op buitenlandsche attestatien toegelaten geworden; 8 personen hebben, in 1835, dit kerkgenootschap verlaten; tien personen zijn daarentegen tot hetzelve overgekomen.

AMSTERDAM, den 28sten Augustus.

Beurs van den 27sten Augustus.

Er zijn heden veelvuldige onrustbarende tijdingen uit Spanje ontvangen; Ardoins openden dien ten gevolge $30\frac{3}{4}$, vielen door verkoopers voor Engelsche rekening terug tot $30\frac{1}{8}$ en bleven $30\frac{1}{4}$. Groote stukken zijn à $30\frac{1}{8}$, 30 en $29\frac{7}{8}$ gedaan; in de niet rentgevende schuld is volstrekt geen handel gedreven; alleen werd een klein postje Deferred à 14 pCt. gedaan.

Holland. Van onze $2\frac{1}{2}$ pCt. werden eenige partijtjes à $55\frac{1}{2}$ en $\frac{7}{16}$ voor binnenlandsche rekening ter markt gebragt; 5 pCt. $102\frac{15}{16}$; kansbiljetten $23\frac{15}{16}$; $4\frac{1}{2}$ pCt. sijndicaat $97\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; dito $3\frac{1}{2}$ pCt. $80\frac{1}{2}$ gedaan; oude aandeelen handelmaatschappij vervolgen hunne vooruitgaande beweging, aanvankelijk zelfs tot 190 toe, later $189\frac{1}{2}$ à $\frac{5}{8}$ gesloten.

Behalve in Hollandsche en Spaansche schuldbrieven is bijna geen handel in de overige effekten gedreven.

Effecten-Societeit 28 Augustus.

De Engelsche brieven van jl. Vrijdag zijn ons reeds vroegtijdig toegekomen, op dien dag waren alle publieke effecten te Londen iets flaauwer.

In Ardoins was de handel heden niet noemenswaardig: à $30\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{3}{8}$ zijn eenige weinige postjes omgezet.

Van onze $2\frac{1}{2}$ pCt. werd aanvankelijk iets à $55\frac{1}{2}$, later eenige postjes à $55\frac{7}{16}$ en $\frac{3}{8}$ verhandeld; in de overige binnenlandsche schuldbrieven geen omzet.

Neêrlands Kolonien.

. . . . . *Augustus 1836.*

Mijnheer de Redacteur!

Het verslag, hetwelk dezer dagen in uw geacht dagblad is medegedeeld, nopens de in het parlement gehouden beraadslagingen, wegens de geschillen, die tusschen de Engelsche en Nederlandsche regeringen ontstaan zijn, ter zake van de, op de Engelsche schepen en Engelsche koopwaren, in *Java* geheven wordende regten, heeft bij velen, en ook bij mij, verschillende bedenkingen doen oprijzen, die ik in het algemeen belang niet ondienstig oordeele, meer in derzelver verband kenbaar te maken.

Sinds eenigen tijd wordt er veel, mijns inziens te veel, gesproken van de groote voordeelen, die de Oost ten behoeve van het moederland afwerpt; reusachtige finantiële plannen worden daarop van de zijde der regering gebouwd; zelfs de aandeelen van de handelmaatschappij stijgen, als een gevolg van dezen hoog opgegevenen gunstigen staat van zaken, tot eene bovenmatige hoogte. Dit een en ander heeft echter tot de vraag aanleiding gegeven, of het wel staatkundig geheeten kan worden, om aan de voordeelen, die de Oost oplevert, zoo luid gerucht te geven; of dat gerucht niet eenigzins overdreven kan worden genoemd; en of het te voorzien is, dat deze gunstige staat van zaken zal aanhouden? Tot de beoordeeling en beantwoording dezer vragen ga ik thans over.

Wat aanbelangt de vraag, of het staatkundig geheeten kan worden, dat van de voordeelen, die de Oost heeft afgeworpen, zoo veel ophef gemaakt is of wordt, gelooven wij, dat dezelve ontkennend beantwoord moet worden. De dezer dagen in het parlement gehouden beraadslagingen omtrent *Java*, leveren daarvan een onwederlegbaar bewijs op. Het naijverige *Engeland* beklaagt zich reeds, dat het *Java* aan ons heeft *afgestaan* (!!); het verklaart, dat het volkomen regt zou gehad hebben, om het als zijne eigene bezitting te behouden, en het dreigt zelfs, bij eene weigering der Nederlandsche regering, om tot de door vele zijner ingezetenen gedane vorderingen toe te treden, die vorderingen *met geweld* door te zetten, in welk geval aan het parlement zoodanige maatregelen zouden worden voorgedragen, als het geval zou komen te vorderen. De Engelsche regering beschouwt het als eene grootmoedigheid, *Java* te hebben afgestaan. Zij wordt in haar gevoelen door de Engelsche natie ondersteund. De afstand van *Java* wordt haar zelfs verweten. Het is alzoo te verwachten, dat de Engelsche regering, eenigen grond meenende te vinden in de vorderingen harer ingezetenen, ten aanzien van de te hooge inkomende regten, die op *Java* voor de Engelsche koopwaren zijn gevorderd, en geruggesteund door het grootste gedeelte, zoo niet de gansche natie, geen haarbreed zal afzien van de door haar gestelde eischen. Wij vragen het onbewimpeld, of de opwekking van dezen naijver bij de Engelsche natie niet de schroomelijkste gevolgen voor *Java*, en bij gevolg voor het moederland, hebben kan? Met diepe smart hebben wij uit dien hoofde opgemerkt, dat de meergemelde tusschen de Engelsche en Nederlandsche regeringen gerezene geschillen nog niet uit den weg geruimd zijn. Het schijnt dus toe, dat het wel voor de Nederlandsche regering volkomen in haar regt, bij staatkundig en voorzigtig zoude handelen met veel toe te geven, veel op te offeren, ten einde slechts den naijver der Engelschen, — die het bezit van *Java*, door ons, steeds met leede oogen aanzien; die met ware overdrijvende gretigheid het onderwerpelijke twistpunt bij de hand genomen hebben, en die voorzeker de eerst mogelijke gelegenheid gaarne zouden aangrijpen, om ons datgene, wat ons buitenslands is overgebleven, te ontrooven, — niet aan te vuren, noch te doen voortduren. Welgevallig was ons uit dien hoofde het berigt, dat de minister voor de kolonien, de zoo kundige luitenant-generaal VAN DEN BOSCH, naar *Londen* was vertrokken, ten einde de onderhandelingen over deze aangelegenheid voort te zetten. Wij vreezen echter, dat, indien die staats-minister niet van voldoende volmagten voorzien is geweest, indien hij geene gave toetreding tot de wenschen en eischen der Engelsche kooplieden in dezen heeft kunnen bijbrengen, zijne zending niet best geslaagd zal wezen. Het is toch te voorzien, dat de Engelsche regering, na het in het parlement voorgevallene, halsstarrig zal blijven weigeren, om in het

minste opzigt van hare vorderingen af te zien. Geene strenge volharding is dienvolgens der Nederlandsche regering zonder het grootst mogelijke gevaar ten deze aan te raden.

Wat de vorderingen der Engelschen op zich zelve aangaat, wij beschouwen ons onbevoegd en ongeregtigd, om deswege uitspraak te doen. Het ware voor de eer van *Nederland* wenschelijk geweest, dat ieder landgenoot het had kunnen doen. Dit zou het geval hebben kunnen zijn, wanneer aan het herhaldelijk, in verscheiden onzer bladen, geuit verlangen ware gehoor gegeven, dat eene eenvoudige blootlegging van zaken, bekendmaking der verschillende ten deze gewisselde nota's enz., de natie had kunnen overtuigen, dat althans overdrijving aan de zijde der Engelschen, welke wij voor vast aannemen, bestaat. Wij zouden ons dan niet met de pen in de hand verlegen hebben gevonden, te antwoorden op de achtereenvolgende aanvallen tegen onzen landaard in den *Times* voorkomende, die den Nederlandschen goeden naam en regtlievendheid onafgebroken bezwalkt, en dit ten overvloede durft aandringen met eene bedreiging — let wel — om met Engelsche bodems *in Batavia ons de wet te komen voorschrijven*. Men moet hier op den grond der zaak letten, den waren oorsprong der Engelsche klagten nagaan, en dan zal men bevinden, dat het hier een geschilpunt geldt van niet veel minder dan *te zijn of niet te zijn*. Wij weten het, wanneer de Regering toetreedt, en wanneer het Engelsche gouvernement weigert, om in het minst van zijne vorderingen af te gaan, dan zal het Nederlandsche bewind verpligt wezen reeds dadelijk groote schatten, als teruggave voor de sinds jaren door Engelsche kooplieden te hoog betaalde regten, te verstrekken, en hierop doelden wij, toen wij boven van groote offers spraken. Wij weten het, dat het moederland, bij den min gunstigen toestand zijner geldmiddelen, daardoor grootelijks zal lijden. Wij weten het, dat welligt daardoor een deel der groote financiele plannen, die men op de geldmiddelen van den Oost, op de winsten van de handel-maatschappij, gebouwd heeft, voorloopig zullen schipbreuk lijden. Maar wat het zwaarste is moet ook het zwaarste wegen. De gevaren, waaraan men zich bij eene volharding ten deze zou blootstellen, zijn onmetelijk. De discussien van het parlement nopens dit onderwerp, in *het Handelsblad* van 19 dezer voorkomende, moeten die vrees wettigen. Zoo ooit, dan gelooven wij voorzeker bij dit punt, dat *Engeland*, wanneer het op stuk van zaken aankomt, het bij geene woorden, bij geene bedreigingen, zal laten; ofschoon wij genoegzamen Oud-Nederlandschen moed vermeenen te bezitten, om ons niet weerloos te laten slagten, zoo bezitten wij tevens zoo veel Oud-Nederlandsche behoedzaamheid, dat wij geene roekeloosheid willen wagen, te minder, wanneer er omstandigheden plaats grijpen, welke juist die behoedzaamheid verbiedt voor onze weinig gedienstige vrienden, of meer openlijke vijanden, open te leggen, en welke ongunstig in *Indië* werken. — Wij hopen, dat spoedig door eene gepaste schikking deze zaak moge vervallen, en het vertrouwen nopens de *Oost-Indiën*, hetwelk sinds eenigen tijd, ook ten gevolge der opgekomene geschillen met *Engeland*, zekeren krak bekomen heeft, moge herwonnen worden.

Zoo lang toch de geschillen met *Engeland* niet geheel zullen zijn bijgelegd, houden wij het daarvoor, dat op de voordeelen, die de *Oost* aan het moederland oplevert, niet te zeer moet gerekend worden. Trouwens blijft het steeds de vraag, of, indien deze geschillen geheel en al vereffend zijn, wel op den duur de geldmiddelen der *Oost-Indiën* die voordeelige uitkomsten, als in de laatste jaren, zullen opleveren. Zijn die voordeelige uitkomsten niet aan buitengewone bijzondere omstandigheden toe te schrijven? Zijn de voordeelen, die de *Oost* afwerpt, niet het gevolg van eene bovenmatige opdrijving van de krachten van *Java?* Wel is waar, men schrijft die voordeelen aan het beleid van den gouverneur-generaal VAN DEN BOSCH toe. Wij betwisten dien kundigen staatsman geenszins, dat hij veel daartoe heeft bijgedragen, en door zijne voorbeeldelooze werkzaamheid, door zijne ingespannenheid van uit het vaderland daartoe nog dagelijks veel bijbrengt; doch wanneer al die schoone uitkomsten slechts van één mensch afhangen, zijn dezelve dan wel op den duur te wachten? Wanneer te eeniger tijd een ander bestuurder over onze kolonien het beleid zal voeren, zal deze dezelfde schreden als zijn voorganger betreden? Zal deze in allen deele met de inzigten en bedoelingen van den minister VAN DEN BOSCH instemmen? Wij erkennen gaarne, dat al deze vragen eerst in de toekomst zullen kunnen worden beantwoord; doch waar dan toch de goede uitkomst aan zoo veel wisselvalligheid is blootgesteld, daar gelooven wij, dat het geen zaak is, om daarop, als het ware, zoo het ons toeschijnt, kasteelen in de lucht te bouwen. Zeker schijnt het ons toe, dat het ongelukkig naar den loop der ondermaansche dingen te voorzien is, dat eenmaal de eene of andere buitengewone omstandigheid, hetzij op *Java*, hetzij van buiten af, ontstaan zal, waardoor de heerlijke uitkomsten, die de *Oost* weder sinds weinige jaren heeft aangeboden, zoo niet geheel, immers grootendeels, zullen verloren gaan. De regering heeft, bij de aanbieding der financiele plannen betrekkelijk de *Oost-Indiën*, in Maart jl. verklaard, dat alleen geheel onvoorziene gebeurtenissen dezen toestand van zaken zouden kunnen doen veranderen, maar het blijft uit den aard der zaak allezins te vreezen, dat die onvoorziene gebeurtenissen, vroeger of later, zullen plaats hebben, en het is uit dien hoofde, dat wij het voor ongeraden achten, om in het vervolg de financiele plannen, derwijze als zij voorgesteld zijn, en later mogelijk ter uitvoering zullen worden voorgedragen, verder uit te breiden. Veel raadzamer beschouwen wij het, dat men de baten, die de *Oost* oplevert, jaarlijks, na eene behoorlijke afrekening en verantwoording aan 's lands vertegenwoordiging, ten voordeele van 's lands schatkist aanwende. Orde, regelmatigheid, maar vooral voorzigtigheid, zouden daarbij ruimschoots winnen. Wij meenen zoo kort mogelijk en met gevorderde voorzigtigheid voldoende te hebben aangetoond, dat, hoe voordeelig de zaken in de *Oost* in deze oogenblikken ook mogen staan, er altijd nog groote beduchtheid moet aanwezig blijven over de voortduring van dien stand van zaken; dat er veel aanleiding schijnt te bestaan, om met dien voordeeligen stand van zaken niet als het ware te pronken en te tarten; en dat het alzoo min voorzigtig, zoo niet onstaatkundig, beschouwd kan worden, om, met te veel vertrouwen in de toekomst, op dien oogenblikkelijken gunstigen toestand van zaken financiele ontwerpen te vestigen. Bovenal meenen wij genoegzaam te hebben aangedrongen, dat het hoog noodzakelijk mag geacht worden, dat de regering bestaande oorzaken, welke tot verflaauwing, zoo niet tot erger, van den gunstigen toestand onzer Oost-Indische bezittingen zouden kunnen strekken, zoo het slechts even doenlijk is, weg neme; dat het, onzes inziens, beter is de Engelsche regering, in hare eischen, nopens de stiptste nalevering van het verdrag, ten aanzien van de op *Java* van Britsche koopwaren te heffen inkomende regten, alsmede wegens de terugbetaling van de sommen, die sinds eenige jaren, door de Engelsche kooplieden te veel betaald zouden zijn, toe te geven, dan grootere belangen in gevaar te stellen. Wij eindigen met de hoop te uiten, dat deze uit eene vaderlandslievende pen voortgekomen regelen, het gevoelen van velen uitdrukkende, geene stemmen in de woestijne mogen geweest zijn.

Met de plaatsing van dezen brief, zult gij, Mijnheer de Redacteur, verpligten

Uwen bestendigen lezer.

X.

DOETINCHEM, den 25sten Augustus.

Was de dag van gisteren een blijde, vreugdevolle dag voor *Noord-Nederland*, en betoonde men overal de levendigste blijken van dankbare vreugde over den vernieuwden verjaardag van onzen geëerbiedigden Koning, — met niet minder geestdrift werd dezelve binnen onze muren gevierd. Alles werd door de ingezetenen aangewend, om, door het uitsteken van vlaggen, het schieten naar de vogel, als anderzins, dezen dag den meest mogelijken luister bij te zetten. Het meest echter werd hiertoe bijgedragen door de Heeren Leden der Societeit *de Vriendschap*, door het geven van een bal. Het lokaal was op de doelmatigste wijze ingerigt, geïllumineerd en prijkte met een chassinet. Van tijd tot tijd werden vuurwerken afgestoken, en werd de dans door toasten, ter eere van den geliefden Vorst en zijn geslacht, en het zingen van vaderlandsche liederen, afgewisseld. Allerwege heerschte gulle, hartelijke vrolijkheid. Alles liep in de meest volmaakte overeenstemming en orde, tot ieders genoegen, af. Lang nog zal deze dag in het geheugen blijven en scheidende was ieders hartelijke wensch: « *God behoede nog lang Oud-Nederlands dierbaren Koning!*"

Tot mijne onuitsprekelijke droefheid is op heden, na eene kortstondige ziekte, overleden, mijn geliefde echtgenoot *J. C. L. A. DIJCKMEESTER*, *Lid der Provinciale Staten van Gelderland*, in den ouderdom van 28 Jaren.

ZOELEN,
den 24sten Augustus 1836.

C. E. W. DIJCKMEESTER
Geb. DE FOCKERT.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD *DEVENTER* zijn voornemens, op Woensdag den 7den September 1836, op *het Landshuis*, te doen aanbesteden:

HET HERSTELLEN VAN DEN KAAIMUUR LANGS HET POTHOOFD.

Het Bestek ligt, van heden af, ter visie op de Stads Secretarie; nadere informatie kan men bekomen bij den Stads-Bouwmeester *B. VAN ZALINGEN*.

---

† § † § † † Op Dingsdag den 13den September 1836, des morgens ten tien uur, zal men, ten overstaan van den Notaris *VAN JEVEREN*, ten huize van *J. VAN DRIELEN*, in *den liggenden Os*, te *Elburg*, in het openbaar, *zonder beraad*, aan de meestbiedenden verkoopen:

TWEE HONDERD VIJF EN ZEVENTIG perceelen EIKEN-, BEUKEN-, LINDEN-, BERKEN- en DENNEN-BOOMEN, van onderscheidene zwaarte, waaronder velen geschikt voor allerlei timmerwerk, allen staande, *op het in veiling zijnde* LANDGOED *DEN ZWALUWENBERG*, nabij *Elburg*.

De aanwijzing zal geschieden, van nu af aan, alle dagen, behalve des Zondags, door *JACOB GEERLOFS LOKHORST*, opzigter op den *Roozenberg*, en *HERMAN HEBINK*, jager op den huize *Schouwenburg*, bij *Elburg*.

De boomen worden verkocht onder voorwaarde, dat de Koopers der gronden die mogen benaderen; doch in dat geval geniet de hoogste bieder *vijf ten honderd* van den door hem geboden prijs.

---

† † † † † † De Notaris *JOHANNES KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, zal, ten verzoeke van Mevrouw de Douairière *CARLI DI CARLO*, ten huize van den Heer Baron *VAN HUGENPOTH* in de Koningstraat, wijk F. No. 66 aldaar, op Donderdag den 1sten September dezes jaars en volgende dagen, van 's voordemiddags 9 tot 's namiddags 4 uur, *Erfhuiswijze*, verkoopen:

Eenen netten en zindelijken INBOEDEL, bestaande in Mahonie-houten en andere TAFELS, LEDIKANTEN, STOELEN, KEUKEN-GEREEDSCHAP, KOPER en TIN, *fraaije* SPIEGELS, PENANT- en andere KASTEN, Smirnasche en andere TAPIJTEN, eene STAANDE KLOK, eenige RIJTUIGEN, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt; — De Goederen zullen twee dagen te voren, van 10 tot 4 uren, ter plaatse voorschreven, te zien zijn.

† † † De Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem* zal, op Maandag den 5den September 1836, des avonds om 6 uren, in het Logement *het Zwijnshoofd* aldaar finaal verkoopen:

Een net betimmerd, wel onderhouden en tot alle neringen geschikt WINKELHUIS en ERVE, bestaande, behalve ruimen Winkel, in onderscheidene, meest behangen en gestukadoorde BOVEN- en BENEDEN-KAMERS, KEUKEN, en verdere gemakken, gesitueerd op het vrolijkste gedeelte der Stad *Arnhem*, in de Bakkerstraat, op den hoek van de Broederenstraat, Wijk A. No 109.

Bij inzet met de hoogen gebragt op. . . . . *f* 4450;

Voormeld perceel kan 1o. Mei 1837 worden aanvaard.

Om nadere informatien vervoege men zich ten kantore van gezegden Notaris.

---

§ † § Het HUIS en ERVE, No. 240, in de Donkerstraat te *Harderwijk*, waarvan de veiling is aangekondigd in de *Haarlemsche* Couranten van den 14den en 16den Julij jl. en in de *Arnhemsche* van den 12den en 14den Julij, is, bij inzaat, gebragt op *f* 3800, en zal op Zaturdag den 3den September 1836, des middags ten een (in plaats van ten vijf ure) ten huize van de Erven *LOGE GELDERMAN*, in het *Wapen van Zutphen*, te *Harderwijk*, finaal worden verkocht.

---

† † § De Ondergeteekende, even als vroeger wijlen zijn zwager de Heer *P. J. ANDRES*, het debiet hebbende der zoo zeer gerenomeerde fijne gepolijste SIEGELSCHE KOLOM-KACHELS, berigt hiermede zijnen geëerden begunstigers, dat hij thans van dezelve, in soorten en van de beste kwaliteit, voorzien is.

Arnhem, den 29sten Augustus 1836.

J. VAN DER DUSSEN.

Uit de hand te Koop:

Een zeer fraaije LANDAUER, eene KOETS, een FAËTON, een WAGENTJE *zonder portieren*, een KARRETJE *met uitschuivende Assen*, benevens een MANDEWAGEN, alles in zeer goeden staat en zeer weinig gebruikt. — Te bevragen bij de Gebroeders *J. M.* en *A. TRAANBOER*, Mrs. Smeden, in de Koningstraat, te *Arnhem*. — *Brieven franko.*

---

† † § *UIT DE HAND TE KOOP:* een geheel nieuwe, netjes geschilderde en bekleede GLASWAGEN, voor 9 à 12 personen, om dadelijk te kunnen gebruiken. — Te bevragen bij *H. GERRITSEN* in de Oeverstraat, te *Arnhem*.

Blaartrekkende Pleisters.

Albespeyres-Trekpleisters, in 12 uur tijds, zonder verhittende prikkeling, hare werking doende.

Albespeyres-Papier, om, zonder reuk of pijn, eene overvloedige ettering te onderhouden; sedert meer dan 20 jaren door de geneesheeren der Hospitalen te *Parijs* gebezigd wordende.

Verfrisschende Taf, om de Blaarwonden te heelen.

Compressen van Spongieus Papier, verkieslijk boven de linnen-compressen.

Verkrijgbaar bij den uitvinder te *Parijs*, *Faubourg St. Denis No. 84*, en bij den Heer *H. K. SMIT*, Apotheker, *Nieuwendijk No. 54*, te *Amsterdam*; eenigsten Depôt-houder voor geheel Nederland.

---

† § † *L. DE WOLFF*, Gezigtkundige, Brillenslijper en optische Instrumentmaker van *Rotterdam*, berigt het geëerde publiek, dat hij, gedurende de kermis alhier, met zijne kraam zal geplaatst zijn schuins over de woning van Z. E. den Heer Gouverneur. — Hij heeft medegebragt een zeer fraai assortiment zilveren, schildpadden en fijne stalen *Monteringen voor Brillen*, alle met fijn geslepen *glazen* voorzien, zoowel voor bijzienden als voor zwakke gezigten. Verder zijn bij hem te bekomen korte en lange *Verrekijkers*, benevens enkele en dubbelde *Tooneel Kijkers*, *Lorgnetten* naar den laatsten smaak, alsmede *Lees- en vergroot-glazen*, *Optica's* en *Loepen*, *Microscopen*, welke de voorwerpen eenige honderde malen vergrooten, à *f* 5 en meer andere artikelen, te veel om hier te vermelden.

Hij is aan zijne kraam te ontbieden van des morgens 8 tot 11 uur.

Arnhem, den 29sten Augustus 1836.

MAGAZIJN VAN LAKENS, ZEPHIRS en een geheel nieuw assortiment CASIMIEREN *à l'élastique* en ZIJDEN VESTEN van *G. TIJS EN M. A. E. SCHEVERS.*

De Ondergeteekende heeft het genoegen te berigten, dat hij alhier gearriveerd is en met zijne kraam op de groote markt, staat tegen over de Koffijhuizen van *DAAMEN EN PETERS.*

Arnhem, den 29sten Augustus 1836.

G. F. W. SCHEVERS.

---

† † † Ten huize van *H. COMAN*, buiten de Velper-Barrière, zal, op aanstaanden Donderdag den 1sten September, *een* BAL gegeven, en voor het entréegeld aan ieder persoon Wijn, Punch of Likeuren toegediend worden; terwijl er mede voor een fraai welbezet Orchest is gezorgd. Ook zal men zich van eenige verversschingen kunnen voorzien.

---

† † † *WE. ULDERINK, JR.* onde firma van *H. TIKKEL*, in de Bakkerstraat over de Turfstraat te *Arnhem*, heeft de eer zijnen geëerden begunstigers te verwittigen, dat hij heeft ontvangen een schoon assortiment van goederen, en wel tegen aanmerkelijk verminderde prijzen, bestaande in: *Chineesch verlakte Teestoof, Ketel* en *Komfoor* à *f* 6; dito met gouden rand, vaasfatsoen, à *f* 5; dito *f* 4.50; verlakte *Deserttrommels* het paar *f* 0-90, tot *f* 2 75; tinnen verlakte *Kandelaars* het paar *f* 1 20 tot *f* 2 75; *Presenteerblaadjes* à *f* 0,25 tot *f* 2; *Wijnblaadjes* à *f* 0 50 tot *f* 2-75; *Theebladen* à *f* 1 tot *f* 8; *Snuiterbakken* à *f* 0-20 tot *f* 0-80; *Theekistjes* à *f* 0-25 tot *f* 5 75; blanke blikken *Jacobakannen met Komfoor* à *f* 0.60, dito *f* 0-90, dito *f* 1-10, dito *f* 1 30; *Kinderen Deserttrommels met Blaadje* à *f* 0 50, dito *Kinderen Theestelletjes* à *f* 0 60, dito *f* 1-20; koperen *Studeerlampen* à *f* 2-10, dito *f* 3 tot *f* 6; *Tafellampen* *f* 4.75 tot *f* 40; *Stalensnuiters* à *f* 0-25; *Stalen Damesscharen* à *f* 0-20; *Balanceermessen* per dozijn *f* 2; *Schimmel-* en *Dominospellen* à *f* 0-25; *mahoniehouten Thee-, Tabak-* en *Lepelkistjes* *f* 0 90; dito *Theestoofjes* à *f* 0-35; dito *Zeister* à *f* 1 20; dito *Theestoven* met koperen bak à *f* 13; *Likeurkelders* met 4 flesschen à *f* 4; dito met 6 flesschen à *f* 5 75; dito *Schrijflessenaars f* 2-75 tot *f* 5-75; dito *Reiskassetten* à *f* 10 tot *f* 15; *porseleinen dejeuners* ... à *f* 0-60 tot *f* 6; *vijf vergulde Servissen* à *f* 12 tot *f* 28; *Verfdoozen* à 0 25, dito *f* 0 35, dito *f* 0 45; *Nachtlichtjes* per 3 doosjes *f* 0-25; *Wijn-, Punsch-, Bier-,* en *Likeurglazen* per dozijn *f* 0,90 tot 7-20; *Karaffen* à *f* 0 25 tot *f* 8; *Zoutvaatjes* à *f* 0-35; *Kristallen Ganglantaarns* à *f* 8 tot *f* 20; *Bloembekers* het paar *f* 1-80 tot *f* 6; dito *Bloemvazen* het paar à *f* 7 tot *f* 24; *Lampenglasen* à *f* 0-10; *groene rijnsche-wijnglasen* à *f* 3 per dozijn; — alsmede eene groote sortering van verlakte voorwerpen; *Albasten* en *Vergulde Pendules*, *Porceleinen*, *Kristallen*, *Fer de Berlin*, *Vergulde* en *geëmailleerde zilveren flacons*, en voorts alles wat tot eenen wel geassorteerde winkel wordt vereischt; verzoekt een ieders gunst en recommandatie, belovende eene prompte en solide bediening.

Tevens maakt hij bekend, dat hij *niet* met eene kraam op de kermis zal staan.

---

† † † *LOUIS ISIDOR* recommandeert zich in OOST-INDISCHE en andere ZIJDEN MODE-MANUFACTUREN, echte Sineesche BLONDEN, KANTEN, NEIGES, ZIJDEN en GAZEN LINTEN, enz. als ook in CASTOR- en ZIJDEN MODEHOEDEN voor Heeren.

Zijn winkel is geplaatst in het huis op den hoek van de Broerestraat, N. 116 te *Arnhem*.

NB. Hij opent zijn Magazijn op *heden* 30 Augustus, zijnde deze opening, in de *vorige* Courant, *abusief* opgegeven, op 30 September te zullen plaats hebben.

---

§ § § De Ondergeteekende maakt aan zijne geërde begunstigers bekend, dat hij dit jaar althans niet staan zal op de kermis, maar dat zijn MAGAZIJN ruim voorzien is van alle soorten van DAMES- Parijssche SCHOENEN en LAARZEN; voorts heeft hij nu ontvangen extra HEEREN-Parijsche PETTEN, naar den nieuwsten smaak, en alzoo recommandeert hij zich in plaats op de kermis, in de gunst aan zijn huis in de Rijnstraat No. 121 te *Arnhem*, en belooft eene solide bediening in onderscheidene prijzen.

H. HOLSBOER.

Koninklijk-Nederlandsch

Cirque *Olijmpique.*

Met gunstige toestemming van de Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouderen der Stad *Arnhem*, zal het Gezelschap KUNSTRIJDERS en RIJDERESSEN, onder Directie van den Heer *F. BLONDIN*, gedurende de tegenwoordige kermis, dagelijks, te beginnen op aanstaanden Woensdag, den 31sten Augustus, des avonds ten half 8 ure, in de groote Tent, bij de Velper-Barrière, proeven van deszelfs bedrevenheid in het afrigten en berijden van Paarden geven.

Het gezelschap is, sedert deszelfs laatste verblijf alhier, zoodanig in personeel vermeerderd en verbeterd, dat de Directeur meent zich te mogen beroemen, dat er nergens ... zal worden aangetroffen.

De op eene geheel andere wijze dan vroeger ingerigte Tent geeft het voordeel, dat men thans meer dan voorheen groote stukken kan opvoeren, bestaande in MELODRAMAS EQUESTRES en groote PANTOMIMES EQUESTRES, welke de Directeur zich vleit, nimmer alhier op zulk eene wijze te zijn voorgesteld. — Hij hoopt dan ook, nu wederom denzelfden bijval van het Arnhemsche publiek te zullen genieten, als waarmede hij in vroeger jaren is vereerd geworden.

*** De Boekhandelaar *NIJHOFF*, *uitgever van het Staatsblad*, te *Arnhem*, berigt, dat het nieuwe BURGERLIJKE WETBOEK, hetwelk, ingevolge de bepalingen van 's Konings besluit d. d. 14 Julij jl., ter Landsdrukkerij zal worden gedrukt, *zoodra het gereed is*, bij hem verkrijgbaar wordt gesteld, en dat, van heden af, eene bestellingslijst op hetzelve bij hem is geopend.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.